

BAROSS SZÖVETSÉG

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

A „BAROSS SZÖVETSÉG” KERESKEDŐ-, IPAROS- ÉS ROKONSZAKMÁK ORSZAGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALA

Előfizetési ára évi 24 pengő.

Tagoknak évi 12 pengő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV., Bástya-utca 5. sz. I. emelet.
Telefon: 88—5—88.

A kereskedelmi miniszter a kisipari és kiskereskedelmi hitelakciók továbbfejlesztéséről

Szövetségünk legutóbb évi rendes közgyűléséből és az azt megelőző kongresszusi tanácskozásokból kifolyólag többek között a felterjesztéssel is fordult a kereskedelmi miniszterhez, hogy a kisipari és kiskereskedelmi hitelakciók a viszonyokhoz mért, de a gazdasági szükségesség által mindenképen diktált továbbfejlesztését különösen gondozza. Az ebben az irányban megnyilvánult általános kívánság

oly mélyről fakadt, hogy nem lehetett semmiféle kétség aziránt, hogy ez a gazdasági élet nagy-nagy szükségletet képezi.

A kereskedelmi miniszter ebben a kérdésben folytatott beható tanácskozások után 45.445 X.—1935. sz. alatt folyó hó 19-iki keltevel a következő, az egész kereskedelmet és ipart érintő leiratot intézte Szövetségünkhöz.

A hitelakciók keretei

Ami a szóbanlevő hitelakciók céljaira rendelkezésre bocsátott összegeket illeti — szól a miniszternek nagyfontosságú leirata —, idevonatkozóan megállapítom, hogy a kisipari hitelakció lebonyolításával megbízott két intézet hitelkerete 16.785.000 P, amelyből 8 millió a Kisipari Hitelintézet r.-t.-ra, 8.785.000 P pedig az IOKSz-ra esik. E hitelkeretek alapján a Kisipari Hitelintézet r.-t. kihelyezése az 1934. évi december hó 31-én 8.077.000 P, az IOKSz-é pedig 7.747.000 P, összesen 15.824.000 P volt.

Ami a kiskereskedelmi hitel-

akciókat illeti, e célra az állam 1 millió pengőt, a székesfőváros pedig 500.000 pengőt bocsátott rendelkezésre. Az említett 1 millió pengő veszteség tartalék gyanánt szolgál és annak alapján a Budapesti Kisipari Hitelintézet r. t., a Belvárosi Takarékpénztár r. t. és a Magyar-Cseh Iparbank r.-t. a fővárosban, a vidéki pénzügyintézetek pedig a vidéken ezidőszert 3,016.733 pengő hitelkereten belül vannak kötelezve hitelek folyósítására. A tényleg folyósított összeg azonban ezt meghaladja. 1935. évi január 1-én 3.098.146 pengő volt kihelyezve.

A hitelakciók további kiépítése

Közgyűlési határozatunk tudvalevőleg azt a célt szolgálta, hogy újabb forrásokat nyissunk meg a kisemberek részére. Ez a megmozdulás nemcsak az újabb tőkének a viszonyok által megengedhető mérték szerint minél szélesebb keretben való megnyitását, hanem magának az egész hitelakció lebonyolításának, elsősorban a feltételek olcsóbbítása által való könnyítését célozta. Ezzel kapcsolatosan a kereskedelmi miniszter ur a következőket mondja:

Ami a tisztelt Szövetségnek a hitelakciók további fejlesztésére irányuló javaslatait illeti, azokra nézve az általam nyilatkozásra felkért pénzügyminiszter ur közölte velem, hogy a maga részéről is helytállóan tartja a Szövetség felterjesztésében foglalt azt a megállapítást, hogy az említett hitelakciók keretében folyósított kölcsönök törlesztése az utóbbi időben lassabb üteművé vált, minél fogva

a hiteligények kielégítésére csupán a törlesztésként visszafolyó összegek használhatók fel, mindazonáltal jelenleg az a helyzet, hogy úgy az IOKSz, mint pedig a Budapesti Kisipari Hitelintézet elégséges tőkével rendelkeznek abból a célból, hogy a jelentkező és kellő alappal bíró hiteligényeket kielégítse.

E tekintetben utal a pénzügyminiszter az IOKSz 1934. évi üzletjelentésére, amelyben foglaltak szerint a Szövetkezet számol azzal, hogy a munkaalkalmaknak a gazdasági élet várható fejlődésével kapcsolatban a kisiparosság forgóóke szükséglete és ebből kifolyólag hiteligénye a folyó évben emelkedni fog

s ebben a tekintetben megnyugtatja az iparosságot, hogy a Szövetkezet felkészültsége lehetővé teszi, hogy minden ilyen irányú

és kellő alappal bíró hiteligényét azonnal kielégítse.

A Budapesti Kisipari Hitelintézet vezetősége hasonló értelemben nyújtott tájékoztatást s így ennél az intézetnél is megvan a lehetősége annak, hogy kellő fedezettel bíró kisiparosok hiteligénye kielégítést nyerjen.

Ami a kiskereskedelmi hitelakciót illeti, az akció céljaira a

Pénzügyintézet Központ által rendelkezésre tartott kereken 4 millió pengős visszleszámitolási hitelkeret 3 millió pengőre csökkentett.

A hitelkeret csökkentésénél figyelembe vettett az a körülmény, hogy

OTI és MABI pénzek nem folyósíthatók kiskereskedelmi és kisipari hitelakcióra

Arra a kívánságára vonatkozólag, hogy a szóbanforgó hitelakció céljaira OTI—MABI pénzek bocsáttassanak rendelkezésre, idevonatkozólag a pénzügyminiszter ur arról értesített, hogy az 1928. XL. t. c. 133. §-a (kiegészítve s módosítva a 6.500.1935. M. E. számú rendelet 58. §-ával) taxative állapítván meg az öregségi járulékalapok elhelyezési módjait, mely taxative felsorolásban a kiskereskedelmi és kisipari kölcsönök nyújtása nem fordul elő,

a tartalékalap pénzeinek ilyen célokra való kihelyezésére tehát nincsen törvényes lehetőség.

E pénzeknek betételhelyezés közbeiktatásával ily célú felhasználása tehát tulajdonképpen a törvény megkerülése volna, amihez nem járulhatna hozzá,

a törvénynek, illetőleg a kormányrendeletnek olyan irányú módosítását pedig, hogy a járuléktartalékalapok a szóbanlevő kölcsönök céljaira is felhasználhatók legyenek.

a tartalékalapok tőkéinek és azok értékállóságának meg-

a hitelkeret tényleges igénybevétele igen csekély volt.

E hitelakció céljaira további összegeket rendelkezésre bocsátani az államháztartás jelenleg-helyzetére való tekintettel a pénzügyminiszter urnak nem áll módjában. A kiskereskedelem hiteligényeinek kielégítése azonban némiképpen előmozdítottat azáltal, hogy az államkincstár az 1933. évben a bankszerű fedezettel nem rendelkező kiskereskedők és kisiparosok hitellel való támogatása céljából akciót tett folyamatba s erre a célra eddig 400.000 P-t folyósított,

ing további 400.000 pengőt érdekelte városok és községek bocsátásának rendelkezésre.

őrzéséhez fűződő érdekek fontosságára való tekintettel nem tartja megengedhetőnek.

Eddig szól a kereskedelmi miniszternek nem sok jót mondó leirata, mely kétségtelenül érdekelni fogja az egész kereskedelmet és ipart.

Ami az OTI—MABI pénzeknek a kiskereskedelmi és kisipari hitelakció céljaira való felhasználását illeti, e tekintetben mindenesetre tisztázást nyert az, hogy míg egyfelől a fennálló törvényes rendelkezéseknek pontos betartásához, mondhatni betű szerinti pontos betartásához fontos érdekből a pénzügyminiszter ragaszkodik, addig azt az elvi álláspontot is foglalja el, hogy nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy a tartalékalapok pénzeinek egy része ilyen hitelakcióra felhasználható legyen, mert ettől a kihelyezéstől a tartalékalapok értékállóságát félti.

Mindenesetre fontos tudni, hogy amennyiben a törvény felhatalmazás, akár a hivatkozott kormányrendelet szerint módosított taxative felsorolás megváltozása megtörténnék, akkor a pénzügyminiszter ur, feltéve, hogy őt a kihelyezés értékállósága tekintetben teljes mértékben megnyugtani sikerülne, nem zárkózna el az elől

∴ Jó forgalom + tisztes haszon = Frank pótkávé! ∴

hogy az OTI-MABI pénzekből új forrást nyisson meg.

Már most csak az a kérdés, hogy a taxative felsorolásban megnevezett kihelyezési lehetőségek közül van-e olyan, amely abszolút biztonságot nyújt az értékállandóság tekintetében? Ugye végül, hogy e helyen hosszú fejtegetésbe kellene bocsátkoznunk ahhoz, hogy ennek az álláspontnak gazdasági és valutáris tarthatatlanságát igazoljuk. Elegendő azonban utalni a kötvényre, a záloglevelekre, a részvények árfolyamhullámzásaira, elég utalni az ingatlanoknál természetszerűleg bekövetkező értékcsökkenésre, akkor már első pillanatra is világos, hogy abszolút értelembe vett biztonságot elérni nem lehet. Ezért tettük volt azt a javaslatot, hogy betét közbeiktatásával nyújtsunk mód e hitelforrás megnyitására. Tekintve, hogy itt maximálisan két-három évi kizetelésről volna szó, mely természetesen megfelelő körültekintéssel lenne végrehajtható, így rövid időre egy az öregségi tartalék alapok nagyszámú tőkéihez viszonyított kis összegnek kihelyezése mindenképpen biztosnak jelölhető meg.

A pénzügyminiszter un elzárkózásának alapja azonban az, hogy a már meglévő hitelkeretek igénybevétele sem történt meg teljes mértékben és így körülmények között kormányzati szeszögből nézve valóban úgy áll a helyzet, hogy minek újabb hitelek adni, amikor a régié sincsenek teljes mértékben kihasználva, sőt belől eredőleg a Pénzügyi Központnál levő keretek kerek 1 millió pengővel leépíteni is kellett. De vajon miért nem veszik igénybe kereskedők és iparosok egyformán azt a pénzt, amit a kincstár biztosított? A választ megadja a gyakorlati élet. A feltételek körül van a hiba. Ezt a mércét, melyet felállítottak az igénybevételehez, túlságosan magasra állították. A legenyegült kibecserben nincs annyi gazdasági kapacitás a mai viszonyok között, hogy ezt a magas mércét átugorja s így az a helyzet, hogy pénz van, hitelígény is van, de a kettő nem tud összejönni. Tehát ezen a ponton kell az ügyön segíteni, a mércét megfelelően alacsonyabbra kell állítani, hogy többen tudjanak hozzáférni a tőkéhez. Hiszen mi sem érhetőbb, mint a gazdasági élet azon törekvése, hogy rendelkezésre álló tőkét valóban meg is kapjon és kezdjen dolgozni. Ezt akarja minden kormányzati intézkedés elérni s így elsősorban ezt célozza, akár a kiskereskedelmi, akár a kisipari hitelakció is.

Az egész kérdésnek ennire beható megvilágítása és a háttérnek lefedése bizonyára megadja megfelelő helyen az impulzust ahhoz, hogy a kellő összhangot megteremtjük. A hitelakció célja a gazdasági élet vérkeringésének megindítása. A sorrend az, hogy álljon rendelkezésre tőke ahhoz, hogy lehessen elkezdni dolgozni és nem fordítva, ha már dolgozunk, akkor lesz tőke is. Ha az utóbbi lenne a tényleges cél, akkor a gazdasági élet önmagától is kitermelne a megfelelő tőkét, de ez esetben akcióhitelet nem lenne szükség.

Kereskedelem és ipar egyformán bizonyosan megtalálja a módját annak, hogy a megfelelő áthidalás megtörténjen a két álláspont között. Mi bízunk abban, hogy ez nem lesz nehéz, mert az egyik feltétel megvan, nevezetesen az, hogy az intézőkörök rokonszenvvel dolgoznak a megoldáson

Megállapították az asztalosipar legkisebb munkabéreit

Az asztalosipar legkisebb munkabéreiinek megállapítására hivatott bizottság folyó hó 21-én tartott ülésében dr. Vályi Sándor ny. ítélőtáblai alelnök vezetése alatt megállapította a legkisebb munkabéreket.

Budapest, Budafok, Albertfalva, Csepel, Kispest, Pestszentimre, Pestszentlőrinc, Pestszentizma, Rákospalota, Pestújhely és Újpest városokra, illetőleg közsegregé kiterjedő hatállyal az asztalos (épületasztalos, butorasztalos, mintasztalos, mintakészítő) ipartan a minimális bérek az egyes kategóriák szerint a következők:

- a) **Asztalosok:** órabér
- I. Asztalossegéd, aki munkakönyvével igazolt 1 évnél kevesebb gyakorlatot igazol ... 36 f.
  - II. Asztalos segéd, aki munkakönyvével legalább 1 évi gyakorlatot igazol ... 46 f.
  - III. Begyakorolt asztalossegéd, aki minden munkaművelésben kifogástalan jártassággal bír, vagy tömegtermelési üzemben rész munkákat (mint pl. falaló, szekrény, stb.) önállóan végez ... 56 f.
  - IV. Önálló asztalosmunkás, aki megadott rajz szerint bármilyen terjedelmű és kivitelű munkát teljesen önállóan tud készíteni és levezetni ... 70 f.
- Az épület asztalosmunkások minimális bérei az itt közölt kategóriáknak megfelelően értelmezendők.

- b) **Faipari gépmunkások:**
- I. Kevesebb gyakorlott fagémunkás (furo, vas'agsági egyengető gyalogépen, körfűrészten dolgozó) ... 46 f.
  - II. Gyakorlott fagémunkás (a fenti és láncmaró gépeken dolgozó) ... 56 f.
  - III. Önállóan dolgozó fagémunkás, aki a géphez szükséges idomkésekkel önállóan elkészíti és beállítja (kelelő, maró, csapoló, négyfejű gépeken és speciális fűrész munkán dolgozó) ... 70 f.

Épület.

- c) **Szegező asztalosok:**
- I. Kevesebb gyakorlott kisegítő szegező asztalos ... 46 f.
  - II. Gyakorlott segítő szegező asztalos ... 56 f.
  - III. Épületszegezést önállóan végző és levezető asztalos ... 70 f.

d) Fényezőnők:

- I. Bedörzsölőnők ... 24 f.
  - II. Kevesebb gyakorlottfényezőnő ... 32 f.
  - III. Gyakorlott fényezőnő (Hochglanz) ... 46 f.
- E minimális bérekkel kapcsolatban máris igyekeztek a köztudatba dobni azt, hogy az asztalosipar kénytelen lesz a béremelést elhárítani s így körülbelül 30%-kal az árakat emelni.

Ebben a kérdésben a szakma vezetői egészen más véleményen vannak, mert az elit-üzemek már eddig is jóval magasabb béreket fizettek, mint a kommercorat előállítógyárak és műhelyek. Érdekes ebben a tekintetben

Fellegi-Sternischa Károly nyilatkozta, mely megvilágítja a béremelés összes szempontjait:

A kormányának ezen rendelete nagy szociális érzékre s helyes célkitűzésre vall.

Cégemet a rendelet úgy mondhatnám, nem érinti. A munkabér nivója marad, mint volt s a kész butorok ára is megmarad, mint volt. Tehát nem lesz áremelés.

Emberi okokból s megériő szociális érzéktől vezérelve, a rossz gazdasági viszonyok dacára, a pénztelen kereskedelmi dekonjunktura idejében is átértelmeztem, hogy a munkásnak meg kell adni azt a létminimumot, hogyha szerény keretek között is, de meg tudjon élni.

Kiehezgett (enervail) emberekkel nem lehet dolgozni.

Igy tehát az üzembemben fizetett bérek legalacsonyabbika 35—40—46—50—60—70 filler volt.

Igaz, hogy cégem megérezte az éhbérel dolgozó üzemek rossz minőségű, olcsó árújának hátrányos hatását, de inkább küzdöttem kevés haszonnal, viszont munkásaimnak megadtam a létminimumot és vevőimnek a régi minőségét.

Azok, akik embertelen módon 14—20 filleres órabérekkel 50—80 heti órák k a munkás kiszípolozott vérevel nyomták le az árakat — olcsón — agyongyötört munkás rossz munkáját dobált a piacra, mely csak külszínre volt tetszetős — de a vevőknek 2—3 hét multán sok bosszúságot, kellemetlenséget, sőt pert okozott.

A munkaadók ezen csoportját kellemtlenül érint ezen munkabérendezés s ezeknek tényleg cca: 30%-kal kell emelniök az árakat.

A szolid s szociális érzéktől vezérelteti munkaadók nem vesztenek semmit ezen rendelet következtében, sőt nyerne. Meg állt mellet el pár nap e rendelet élettéleptetésétől s máris mutatkozik a jó hatás több rendelés s vásárlással. Azáltal, hogy az árak a jó és rossz butor között kiegyenlítődnek, a kevés inkább veszi a jó árut, mint a silány kivitelűt.

A munkásoknak e rendelkezés igen nagy jövedelme — ismét emberi sorba lettek emelve. A munkás kiszípolozása majdnem lehetetlenné vált.

A dolog érdekessége még az, hogy a szociáldemokraták évtizedek aiatt sem tudták kivívni azt, amit most kaptak meg egy keresztény gondolkodású kormányrendelkezés után.

Ez azt a munkabérendelkezést igen átvösnek tartom ugy szociális, mint nemzetgazdasági szempontokból.

A drogisták és fényképészek munkakör-vitája

A drogisták mozgalmat indítottak abban az irányban, hogy az amatőr fényképfelvételek kidolgozására egyöntetűen jogosultságot nyerjenek. A drogisták hangsúlyozták, hogy a 159.531/1931. sz. K. M. rendeletben foglalt azon intézkedés, hogy az iparjog megszerzésének időpontja szerint

egyed drogistáknak az amatőr felvételek kidolgozása meg van engedve, másoknak meg nem, egyenlőtlen elbánás.

Ezzel szemben a fényképészmesterek munkakörüknek illetően további szűkítést, illetve megszüntetést, illetve megszüntetést és megszűntetést érlelnek tekintik. Ebben a kérdésben

Brunhuber Béla szakosztályi elnök és **Blahos Rudolf** ipar-testületi alelnök fényképészmesterek a következőkben szövegezik le szakmájuk álláspontját:

A drogisták törekvése, mely szerint az amatőr felvételek kidolgozására jogosultságot kívánnak, lehetetlen helyzetet teremtene a fényképésziparban. Tekintve, hogy a fényképészmesterség 1921. óta képesítéshez van kötve, a szakképesítéshez fűződő jogok a drogisták kívánásának teljesítése esetén illuzóriussá válnának. Elég helytelen volt a kereskedelmi miniszter ismert 1931. évi rendelete, amit számtalan már lefolyt és még folyamatban levő per is igazol. Az adott helyzetben nincs más ut, mint ezt a rendeletet szigorúan betartani, mert a fényképészek szakképzettségéhez fűződő jogok így legalább idővel érvényre jutnak. A fényképészek munkakörének szűkítése az országban több ezer iparosit érintene egy o y szakmában, mely bel és külföldön egyaránt csak jó hírnevet és becsületet szerzett az országunk. A fényképész mesterek meg vannak róla győződve, hogy az ipari miniszter nem fog hozzájárulni a szakképesítés csorbításához.

Ezzel kapcsolatban **Rosbaud Konrád fényképészmester**

nyilatkozatában arra utal, hogy a drogéria és a fotoipar között nem talál összefüggést, mert ahhoz, hogy filmet vagy vegyszert forgalmazzon a drogéria, nem szükséges, hogy egyben fényképész is legyen. Magának a drogéria iparának fontos érdeke, hogy a szakképzettség elvén csorbát ejteni ne engedjen, mert ennek saját szempontjából is messzemenő következményei lennének. A fodrászok joggal követelhetnék, hogy fésűk és hajkefék csak ők forgalmazzanak. Hasonló kívánással léphetnének elő a festékkereskedők, illetve a festékiparosok, nem szólva arról, hogy a kozmetikusok is a puder, kenőcs, arckrém s egyéb cikkek tekintetében igényeket támaszthatnának. S így végigmehetnének a cikkek nagy tömegén, melyet a drogisták forgalomba hoznak. Nem válik előnyre egy szakmának, ha más iparágak munkaköréből hódításokat akar eszközölni. A szegény fényképészeket hagyják élni, már amennyire élni tudnak. Oly szervezetekben, mint a Baross Szövetség, az ily határidenseket barátságos uton kell tudni meggyőzős fegyverrel rendezni, mert hiszen a mi Szövetségünk a szakképesítés megvédésének nagyon fontos és tiszteletreméltó elvének alapján áll.

Adóügyekben
ne saját feje szerint járjon el. Keresse fel adóügyi utmutató irodánkat.

"SIDOL" fémháló
Gótzli Lipót Sidol vegyfertőzők gyára r. t.
Budapest, VII., Cserei-utca 14. sz.
Telefon 96-6-86 és 96-8-27.

Krayor-Lakk-Festők
Krayor E. és Társa
Budapest, V., Váci-ut 94. Tel. 99-5-79

Színház, látvány, szemlével, orcsipietők, Zeiss-vezérlék, Barmeterek, hőmérők, a legjobb kivitelben.
CALDERONI ÉS TÁRSA
Irázárészeknél
Bpest, V., Vörösmarty-tér 1. TELEFON 81-1-46.

Orel Géza nyilatkozik a vasárnapi munkaszünetnek Svájcban való szabályozásáról

Orel Géza főigazgató nyári szabadságát Svájcban töltötte és idejének egy részét a detailkereskedelmek kérdéseit tanulmányozásának szentelte. A főigazgató most tért vissza tanulmányútról és mint a legaktuálisabb kérdésről, a vasárnapi munkaszünetről, a következő nyilatkozatot tette:

Svájcban a vasárnapi munkaszünet törvényileg már a háború előtti idő óta szabályozva van. Azonban egy egységes törvény nincsen, amely Svájc egész területére volna, hanem az ottani speciális viszonyok figyelembevételével kantononként történt a szabályozás. Svájc minden egyes kantonjában kötelező vasárnapi munkaszünet van érvényben, csupán a kivételes esetek szabályozása tér el egymástól.

Érdekes, hogy a zürichi kanton népszavazást rendelt el ebben az ügyben. Ez a népszavazás 1907. évi május 12-én folyt le, amikor is 102.000 szavazásra jogosult polgár közül 75.500 szavazott s ez utóbbiakból kerekén 53.000 követelte az általános és kötelező vasárnapi munkaszünetet 18.000 pedig ellene volt. A többi szavazat érvénytelen volt. E népszavazási eredményt folyamánnyaképpen hozták meg a vasárnapi munkaszünetről, helyesebben a nyilvános munkaszünetekről szóló törvényt.

A munkának szünetelnie kell nemesak vasárnapokon, hanem Újév napján Nagypénteken, Húsvét hétfőjén a Mennybemenetel napján Pünkösöd hétfőjén, Svájc Engesztelő-Ünnepén és Karácsony mindkét ünnepén. Kimondja a törvény, hogy kétfőltől több munkaszünet egymásra nem következhetik s így amennyiben pld. december 25-e péntekre, vagy hétfőre esnék, úgy a Karácsony másodnapján munkaszünet nem tartható. Magyar viszonyaink mellett bizonyára nagyon feltűnő, hogy a svájci törvény nyilvános munkaszünetekről még a vadászatot is tiltja. Nyilvános zenés felvonulások Nagypénteken, Húsvét hétfőjén, Pünkösöd hétfőjén, továbbá a Svájc Engesztelő Napon és Karácsony mindkét napján tilosak, az egyéb munkaszüneti napokon csak bizonyos órákban engedélyezettek.

A fényképészüzletek Nagypénteken, Húsvét hétfőjén, Pünkösöd hétfőjén, a Svájci Engesztelő napon és Karácsony első napján teljesen bezárandók, az egyéb nyilvános munkaszünetnapokon 10-2-ig tarthatók nyitva. Nyílt árusítási üzletek, tartozzanak azok bármely kereskedelmi szakmához, vasárnapokon és a fentebb jelzett nyilvános munkaszünetnapokon a törvény erejénél fogva bezárva tartandók. Nagypénteken, Húsvét hétfőjén, Pünkösöd hétfőjén, a Svájci Engesztelő Napon és Karácsony első napján még a kirakatok rollóit is le kell húzni. A törvény tilalmazza a munkaszünetnapokon megrendelési megbízásoknak zárt üzletajtok mögül való teljesítését is és e rendelkezésnek megszegése éppen olyan bírság alá esik, mint az üzlet kinyitásának megkísérlése. A bírság összege igen érzékeny, mert 300 svájci

franka rug. Ma már természetesen nincs senki, aki e törvény kijátszását akárcsak megkísérelni is akarná, de ha akadna ilyen egyén, úgy a bírságot kétszer 24 óra alatt egészen biztosan le kellene fizetnie, mert a svájci rendőrbírságok hihetetlenül gyorsan és erősen járnak el.

Cukrászdák és pékségek a fentebb felsorolt ünnepeken délelőtt 9 óráig lehetnek nyitva. Ezzel szemben a trafikokat ezeken az ünnepeken teljesen be kell zárni, rendes vasárnapokon és más nyilvános munkaszünetnapokon délelőtt fél 11-től délután 3-ig tarthatók nyitva. Zárvatartandók a patikák is s a törvény csak inspekciós szolgálatot enged meg.

Azon üzletek, amelyek a törvény rendelkezései szerint korlátozottan nyitva tarthatnak *segédek és munkásaikat minden harmadik vasárnap feltétlenül elengedni tartoznak.* Azokért a vasárnapokért pedig, amikor néhány órai munkát teljesítenek, a rákövetkező hét valamely köznapjának délután teljes szabadságot tartoznak neki adni.

Természetesen a legjobban érdeklő ezidő szerint a magyar fűszerkereskedő társadalmat az, hogy az ő itteni veszélyes konkurrencsei a tevévállalatok és azok fiókjai a vasárnapi munkaszünet szempontjából hogyan néznek ki — Svájcban.

Megnyugtatót engem, amikor tapasztaltam, hogy a tejfiókók és a sajtüzletek kizárólag és egyes-egyedül csak tejet, vaját és sajtot árusíthatnak, és ezenfelül *semmiféle más cikket forgalomba nem hozhatnak.*

Igy érthető azután, hogy kizárólag a tej szétosztására a tejfiókók Svájcban a munkaszünetnapokon déli 12 óráig nyitva tarthatnak, és ezenfelül este 6 és 8 óra között nyithatnak. Ezt a rendelkezést azonban csak úgy lehet megérteni, ha az ember közvetlenül meggyőződik róla, hogy ezek az üzletek dacára a sokat hangoztatott kereskedelmi szabadságnak *mást mint tejet, vaját, sajtot forgalomba nem hozhatnak.* A péküzletek április 1. és szeptember

30. közötti időben munkaszünetnapokon reggel 8-kor, október hó 1-től március 30-ig pedig reggel 9-kor bezárni tartoznak és a fentebb felsorolt és külön kiemelt ünnepeken teljesen zárva tartandók.

Vendéglők és éttermek, amennyiben alkoholtartalmu italokat árusítanak, *vasárnap zárvatartandók és csak az u. n. alkoholtmentes éttermekre nézve van egy korlátozott nyitvatartás engedélyezve.*

Ez a szabályozás, amelyet nagy vonásokban ismertettem, annál is inkább meglepett engem, mert Svájc igazán vitathatatlanul elsőrendű idegenforgalmi ország, amely azt lehet mondani egész létét az idegenforgalomra bázisozza, mondhatnám nagyobb mértékben, mint Magyarország a maga létét a mezőgazdaságra. Hát ha Svájcban, ebben az elsőrendű idegenforgalmi országban nem féltek közel 30 esztendővel ezelőtt már egy általános és kötelező vasárnapi munkaszüneti törvényt alkotni és nem voltak aggodalmaik, hogy ebből kifolyólag az idegenforgalom, következésképpen az ország életerejé csökkenni fog, őszintén mondom, *legalább is deplaszirt-nak kell tartanom* az olyan sokszor igen tekintélyes magyar közéleti férfiak részéről jövő *ellenvetéseket*, amelyek az általános vasárnapi munkaszünetnek életbe léptetése ellen *idegenforgalmi érdekeket* sorakoztatnak fel.

A svájci kiskereskedőknek a viszonyait nemcsak gazdasági és szociális szemmel, hanem hivatásomból eredőleg a pedagógusnak a szemével is vizsgáltam és bevallom, nagy lelki megnyugvást okozott nekem, hogy a *vasárnapi munkaszünetről szóló törvény tanoncoknak a foglalkoztatását, a korlátozottan nyitvatartani engedélt üzletekben is szigorúan tiltja.*

A fenti nyilatkozathoz meg kell jegyeznünk a tárgyalgosság kedvéért azt, hogy a kötelező vasárnapi munkaszünet törvényi kivívásában a papáság előljárt. A példa ám vonzzon nálunk is.

Miért nem engedik szabadon gyártani és forgalomba hozni a „Vitamina“ tápszert?

Ha felteszük a kérdést, hogy lehet-e Magyarországon egy meyer pékmeszternek egy új összetételű tápszert akadály nélkül gyártani és forgalomba hozni, úgy erre a kérdésre minden józan ember csak azzal válaszolhat, hogy: „ugyan miért ne lehetne?”

A valóságban azonban — sajnos — egészen másképpen áll a dolog, aminek beigazolására és illusztrálására adjuk a következő esetet a valósághoz teljesen hűen:

A pesti őr. hitközség 1876. évi március hó 6-án kelt 6.051. számú kérvényében kérte a mácseszüti monopólium megadását. Erre a belügyminisztérium — a vallás- és közoktatásügyi minisztériummal egyetemben — kiadta

a 14.040/1876. sz. rendeletet, amely szerint *mácseszüti a húsvét nyolc napjára és kizárólag tagjai számára csak a hitközség gyárthat.* Utasítja a belügyminiszter a hatóságokat, hogy ebben az értelemben álljanak a hitközség rendelkezésére és minden e rendeletet kijátszani akaró törekvést hűsítsanak meg. A rendelet tehát világos.

1934. júniusában egy váci pékmeszter „Vitamina” név alatt egy új összetételű tápszert kezdett forgalomba hozni liszt, víz, tojás, cukor és só keverékéből. A „Vitamina” csak annyiban hasonlított a mácseszütihez, hogy szintén tápos, ellenben szíre sokkal sárgább a benne lévő tojástól s csomagolásán

ez a felírás olvasható: „rituális célokra nem alkalmas”. A forgalombahozatal is jóval a zsidó húsvét után történt.

A nagyközönségnek tetszett és izlett a tápszer, főleg a gyengegyomruaknak és a kis üzem prosperálni kezdett. Már 21 magyar emberrel dolgozott az üzem — ezt a cégtulajdonos Holndonner pékmeszter az OTI kimutatással igazolni tudja —, amikor a pesti izraelita hitközség „közbelpélt”. Az összes Pestre beszállított „Vitamina” tápszert elkoboztatta a VII. kerületi rendőrséggel, a „Vitamina” forgalombahozóját és gyártóját pedig a közönség megtevesztése címén feljelentette.

Az elsőfokú rendőri büntetőbíróség elítélte a pékmesztert, míg a budapesti főkapitány másodfokon felmentette a beadott terjedelmes védekezés alapján. Most persze a hitközség fellebbezett a belügyminiszterhez!

Az akták a hivatalos helyeket, gazdaságunk pedig a Golgotát járja, hogy maholnap már betevő falatja se legyen. Tizenegy hónapja fizeti a házbért hiába, a gépek berozsdásodnak, tönkremennek, huszonegy család ember munkanélkül csavarog és az elkobzott árúért egy fillért sem térítettek vissza.

Ez volna a „Vitamina” meséje dióhéjban.

Most már önként adódik a kérdés: *Miért nem nyer elintézését Holndonner ügye?*

Ki fogja megfizetni az idáig felmerült sok kárt és költséget?

A belügyminiszteről várjuk, hogy orvosolja a pékipart ért súlyos sérelmet és visszaadja a munkát és kenyeret 21 dolgozó magyar családnak!

Berber

A fűszer- szakosztály kerti ünnepélye

Az elmúlt évek szokásához képest a Baross Szövetség fűszer- és csemegekereskedő szakosztálya az idén is kerti ünnepélyt járja be a ryári szezont. A szakosztály ez alkalommal a Németvilágy-uton lévő kies Béla-kertben tartotta vasárnap délutáni összejöveteleit, amelyek mindenkori nagyon sikerültek voltak. Most szeptember 8-án, Kisasszony napján, ami éppen vasárnapra esik, tartják meg a kerti ünnepélyt a Béla-kertben. Lesz szépségverseny, világposta, kugliverseny és még ezenkívül sok más érdekes szórakozás. A rendező-bizottság élén a kulturbizottság elnöke Mory János fáradozik a siker biztosításáért.

A Statisztikai Értékmegállapító Bizottság új szakértői

A B. Sz. legutóbbi közgyűléséből kifolyólag kérte a kereskedelmi minisztert, hogy a Statisztikai Értékmegállapító Bizottság munkájába vonja bele a gazdag gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező iparosokat is dacára annak, hogy ők sok esetben nem dolgoznak rendszeresen importban, vagy exportban, szaktapasztalataik azonban így is értéket jelentenek. A kereskedelmi miniszter most értesítette Szövetségünket, hogy az Értékmegállapító Bizottság elnöke új szakértőkként meghívta Lopus Gyula tornaszergyóst és März Károly látszereszt.

A „kofa-bank“-nál eladósodott piaci kereskedők moratóriumot sürgetnek

A Baross Szövetség a pénzügyminiszter közbelépését kérte

Hosszu hónapok óta egyre aggasztóbb tünetek mutatkoznak azon vásárcsarnoki és piaci kereskedők körében, akik a Magyar Mezőgazdasági Hitelintézetnél, mely szerv általánosságban kofa-bank néven ismert, kölcsönöket vettek fel.

Emlékeztet, hogy még néhai Vass József előkelő gesztussal ke-reken félmillió pengőnyi összeget bocsátott rendelkezésre azzal a céllal, hogy ebből a piaci és csarnoki kiskereskedők hiteligényei kielégítést nyerjenek.

Az elgondolás igen nemes, szép és feltétlenül hasznos volt, a keresztülvitel azonban nem mutatkozik szerencsésnek. Az érdekelt kereskedők, akiknél szegényebbeket és egyben a robothoz még jobban lekötötték elképzelni sem lehet.

nagyon keservesen isszák meg a levét a gazdasági dekonjunkturának.

Az egész kérdést egyes körök nagyon helytelenül

az egyesületi és párttagitáció szolgálatába állították

s egymást követték a különböző röpiratok, nyílt és titkos feljelentések. Vizsgálatot tartott már maga az ügyészség is, de a hozzá befutott feljelentéseket napirendről le kellett venni, mert a feljelentések anyaga nem bizonyult helytállóknak.

Szerencsétlen gondolat ha ezt a nehéz kérdést úgy akarják megoldani,

hogy mindenáron bűnbakokat keresnek. A megoldás teljesen reális gazdasági alapon kell hogy bekövetkezzék.

Nagyon terhes kölcsönök

A Mezőgazdasági Hitelintézet által folyósított kölcsönök, amelyeknek rendeltetése a kisemberek megsegítése lett volna, a valóságban igen terheseknek bizonyultak. Az elgondolás, melynek alapján az akció annak idején folyamatba tételt, az volt, hogy a kihelyezéseket

a kölcsönvevők egyetemleges felelőssége mellett eszközölték.

Hogy ezt az egyetemleges felelősséget elérni lehessen, a Vásárcsarnoki és Piaci Árusók Egyesületének kebeléből alakult egy sze v Piaci Árusók és Kereskedők Hitelosztálya címen, mely nem egyesület, nem cég s jogszemélyisége a legmesszebbmenően vitatható. Az induláskor ez a megoldás mutatkozott helyesnek, mert a tulajdonmóroszt teljesen vagyontalan kisemberek személyi hitelígyénekeinek kielégítése így látszott a leg-sikeresebben biztosíthatóknak.

Az adósoknak itt is két faja-

van: a fizetőké és a nemfizetőké, az utóbbiak ismét két csoportra oszlanak, a saját hibájukból és az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe kerültekre.

Hogy a kihelyezett tőke ezen kategóriák között miként oszlik meg, bennünket egyáltalában nem érdekel,

mert mi csak azt keressük, hogy itt van több száz, derék szorgalmas szegény ember, aki szívesen fizetne, de ma fizetni nem tud. Ezeket a szegény embereket megmenteni az illetékes fórumoknak kötelessége.

Körülbeül 240 ezer pengő olyan kihelyezett összeg van ezidő szerint, melynek adóssai legjobb ügyekezétek szerint sem tudnak fizetni.

Már most semmiesetre sem engedhető meg, hogy ebből az erejtéleg szociális megsegítésnek szánt hitelakcióból kifolyólag tömegesen mondják fel az árusítói helyeket vagy húzzák le a bódék rollóit,

hiszen ezek az emberek ez eset-ben teljesen egzisztenciájukat vesztenék.

Közelebbi vizsgálatná kitűnik, hogyan volt lehetséges, hogy az áldásnak szánt kölcsön a végén valóban áttokká változott. A Mezőgazdasági Hitelintézet a Hiteliosztály és az Egyesület hárman együttvéve nem is szánt szándékkal, hanem éppen a

konstrukciónak túlságosan mesterkéltt voltából kifolyólag olyan hatalmas költséggel dolgoztak és dolgoznak még ma is, hogy nem csoda, ha a kisemberek szászámra nyakig adósodtak el eredetileg felvett egész szerény összegű kölcsönökből kifolyólag.

Panaszokat hallunk arról, hogy 4—5 esztendővel ezelőtt felvett pár száz pengőnyi kölcsön a kétszeresére emelkedett. Elszámolási jegyzékeket mutatnak fel az érdekelt kereskedők, mely szerint egy egy prolongációjuk költsége mindennel együtt még ma is 12—14%-ba kerül.

Csodálkozik az ember azon, hogy tulajdonképpen miért van itt Országos Hitelügyi Tanács, mely kimondja, hogy a kölcsönöket minden mellékes tétel figyelembe vételével soha semmi körülmények között 8%-nál nagyobb terher nem sujthatja. És mégis így van, hogy ennek csaknem kétszereséről panaszkodnak a kisemberek. A bankzárlat előtti időben, amikor még a hitelet terén szabadabb mozgás volt, hír szerint még nagyobb terher volt a kölcsön összegeken.

Az egyetemleges felelősség elve is, bár elméletileg nagyszerű a gyakorlatban rettenetesnek bizo-

nyult itt, mert a piaci kereskedőknek 1000 főt meghaladó társasága szinte kibogozhatatlanul van egymáshoz láncolva. Itt megoldásnak kell következnie.

Moratóriumos intézkedések

A Mezőgazdasági Hitelintézet és a kölcsönösszegek kihelyezésénél közreműködött másik két szerv már hosszú hónapok óta ajtók mögött tanácskoznak, de eredményhez még nem jutottak, pedig ismételtlen igénybevétek már a kamara erkölcsi tekintélyét és befolyását is

A megoldás nem lehet más ebben a nagyon szerencsétlenné alakult kérdésben, mint az, hogy az összes adóssokat nyugalmi helyzetbe kell hozni gazdasági és szociális megfontolásból egyaránt. A nyugalmi helyzet az, hogy legalább öt évi tartamra fűgesszék fel az adósok zaklatását és szüntessék be a prolongációkat, melyek roppant terhesek és itt egzisztencia rombolóknak bizonyultak. Erre az öt esztendőre mondjon le az állam a kamat igényéről.

A piaci kereskedők hangsúlyozzák, hogy ők az utolsó hílríg a kölcsönösszeget megfizetik. Az állam rettenes pénzeket vesztett mindenféle akcióhiteleken, vesztett sok-sok milliót a szövetkezeteken, melyeket csak egy évvel ezelőtt is közel 12 millió pengő új tőkével szánalt már elevelt, va, hogy ez a pénz is elveszett, de a piaci kereskedő.

Magyarország önálló polgári egzisztenciájának ez a leges legkisebbje, aki a maga becsületére kapott az államtól jó időben segítséget tisztességben akar és fog is visszafizetni, — de ne kívánjanak tőle most lehetlent, hagyják élni.

Ez a kisember képtelen magát beleélni nagy vállalkozások tag lelkiismeretébe, ahol az országunk szegénységét meghazudtolóan nagy összegű pénzek vesztel el, ez a kisember az utolsó filligért visszaadja az állam pénzét.

Az öt éves nyugalmi állapot megteremtése nem lehet nehéz, mert OTI—MABI hátralékok, adóhátralékok, a kiszáradtak terhelő kölcsönök ügyében ma már teljes mértékben bevett a rendszer az öt évi túrelmi idő, — miért lennének igazságtalanok éppen ezekkel a legkisebbekkel szemben, hogy tőlük megtagadjuk azt, amit százezreknek már adtak.

Más kérdés természetesen, hogy ennek a mesterséges konstrukciónak mi lesz a sorsa. Ezért a kis emberek nem felelhetnek. A kölcsönök sima és további megter-

terhelés nélküli törlesztését a leg-olcsóbban biztosítsuk.

Ha illetékes helyen erre nézve tervet akarnak teljes bizalommal forduljanak a Kétszervi Hitelintézet derék vezérigazgatójához, aki a szánálási tervet bizonyára meg fogja csinálni.

Ily módon egy rosszul levezetett akció befejeztét nyer, de ezzel természetesen még nincsen elintézve a másik nem kevésbé fontos kérdés: a már biztosított kölcsön további fenntartása. Éár személy szerinti felelősség senkit sem terhel, mégis ajánlatos volna közérdekből a jövőre nézve más megoldást találni s nem azokkal a szervekkel operálni, amelyek egyszer már bezonyították, hogy képtelenek megfelelni annak a feladatnak, melyre vagy vállalkoztak vagy melyet reájuk ruháztak.

Megnugtatótlal az összes érdekelt piac és csarnoki kereskedőkkel annyit közlünk, hogy Szövetségünk a pénzügyminisztert az gyors és hathatós beavatkozását kérte a moratórium elrendelését és az egész ügy békés elintézése érdekében.

Az áruészletügyletek szabályozása

Az áruészletügyletek szabályozásának ügyében a kereskedelmi miniszter az érdekképviseltekhez körkérdezt intézett abból a szempontból, hogy a fennálló jogszabályok megfelelő módosítását szükségesnek tartják e.

A kereskedelmi minisztert erre a körkérdezt az igazságügyminiszter megkeresése indította a kihez az évek során sűrűn érkeztek a legkülönbözőbb oldalról panaszok amiaht hogy az áruészletügylet megkötésénél a vevőt terhes feltételek megállapításával sokszor szorult helyzetbe hozzák s emellett a tulajdonfenntartás kikötése után a vevő ellen büntető eljárás lehetőségét is biztosítják, ami különösen oly esetekben rendkívül méltánytalan, amikor maga az eladó is tudja vagy a rendes kereskedő gondossága mellett legalább is tudnia kellene, hogy a vevő a megvásárolt ingóság továbbadása után akar pénzhez jutni.

A magyar jogszabályok csakugy, mint a gazdasági életet a részletügyletek szabályozásának kérdése régóta érdekli, de tételes rendezés ebben a kérdésben (ddig nem következhetett be. Mai jogunk a tulajdon jogfenntartás mellett adásvételt ismeri ugyan, de annak dologi hatályát csak abban az esetben ismeri el, ha a tulajdonjog fenntartását az eladó legkisebb az áru átadásáig kiköti. Az ügylet érvényességéhez írásbeliség nem szükséges s ki lehet kötni a jogvesztést is, vagyis azt, hogy nemfizetés esetében a vevő a már befizetett vételárösszeget elveszti, de ez csak abban az esetben terhel az adóst, ha ezt kifejezetten elvállalta. A fennálló jogszabályok szerint váltót is lehet venni a még le nem járt részletek fejében.

Ezen általános szabályoktól eltérő szabályok voltak érvényben a háboru alatt a kivételes hata-

lom gyakorlásáról szóló törvény alapján kibocsátott, de azóta hatályon kívül helyezett 4172/1916. M. E. sz. rendelet folytán melynek tendenciája a vevő fokozott véde me volt. Ezen rendelet szerint a tulajdonjog fenntartása és a részletfizetés megvonásának kikötése csak írásbeli megállapodás útján volt érvényes. A befizett részletek elvesztését nem lehetett kikötni, váltót tilos volt venni.

A kereskedelmi miniszter a következő alapvető kérdésekben kíván az érdekképviseletkötői tájékoztatást:

Szükséges-e a mai gazdasági viszonyok között az áruszállás szabályait a magánjog általános szabályaitól eltérően szabályozni.

Amennyiben ily szabályozás szükséges, általános legyen-e az, vagy pedig csak bizonyos árukra vonatkozó részletfizetésekre terjedjen ki. Milyen árak adás vételére terjedjen ki a szabályozás. Áruszállásúgyleteknél lehessen-e az eladó javára a tulajdonjogot fenn tartani s milyen feltételek mellett. Kötbért lehessen-e kikötni. A hitrálások vételár biztosítására lehessen-e várót venni az elállási jog gyakorlása esetén lehessen-e használni díjat követelni vagy az értéksökkenés megtérítését s milyen mértékben.

A kereskedelmi miniszter urnak ezen körkérdéseit ezuton is ismertetjük azzal a kérelemmel, hogy amennyiben tagjainknak észrevételeik volnának, sziveskedjenek azt a titkári hivattalal mielőbb közölni.

A tejrrendelet

végrehajtási utasítása tervezetének sérelmes rendelkezései

A tervezet 6. § rendelkezése, mely szerint az 50 liter mennyiséget meghaladó tejfel való kereskedés engedélyhez kötött iparnak minősül s erre a kereskedelmi miniszter hozzájárulásával adható ki engedély, a kereskedelmi és ipari érdekeltségek egyöntetű felfogása szerint tételes törvénybe ütközik, mert szerzett jogok civonására alkalmas. Különösen a pékpar az, amely ezt a rendelkezést fokozottan sérelmesnek találja azért, mert ipara amugyis engedélyhez kötött lévén, az újabb engedélykötelezettség megállapítása rendkívül veszélyes.

Sérelmes az a rendelkezés is, hogy tejárutisútlethelyiségek át helyezésé esetében új iparendélyt kell kérni. Amennyiben a tervezet megvalósulna, könnyen lehetséges, hogy egyszerű tejárutisútlethelyiségek a jövőben csak a tejfiókok fognak kapni s így a tervezetnek ez a része a jogservelmeknek egész tömkelegét hordja magában.

Sérelmes a tervezetnek az a része is, hogy egyik tejjavallatból a másikhoz csakis alapos indokok felhozása mellett lehet átmenni. Ez gyakorlatilag azt jelentené, hogy akár a kiskereskedő, akár a kisiparos teljes mértékben lekötve maradna egy tejjavallatnál, vagyis ez utóbbiak mintegy monopóliumot kapnának saját vevőik felett. Egyetlen megoldási lehetőség van és pedig az, hogy a tejárutisútlethelyiségek polgármesterhez intézett egyszerű bejelentés kapcsán azonnal átmelessen újabb tejjavallathoz. Ezeket a megszorításokat semmifele közérdek nem teszi indokoltá.

A pékpari érdekeltség azt kéri, hogy a miniszter találja meg a módját annak, hogyan lehetne a pékparnak fel dolgozás céljaira ipari tejt és ipari vaját rendelkezésére bocsátani. A rendelkezésre a mezőgazdasági érdekek felkarolásából indul ki s ugyanakkor a kereskedelem és az ipar érdekeit teljes mértékben háttérbe szorítja s ezáltal az egyes társadalmi

osztályok között kiváltságos helyzetet terem. A pékpar azt ajánlja, hogy az általa fel dolgozásra kerülő tejt és vaját megfelelően megjelöljék és a közvetlen fogyasztás céljaira alkalmatlanná legyék. A pékpar ezzel a gondolatával azt akarja szolgálni, hogy a tej és vajfogyasztás megfelelően emelkedjék.

hozzászólottak és kiegészítő indítványokkal éltek és végül az országos nagygyűlés a javaslatnak az iparügyi minisztériumhoz való felterjesztését egyhangúan elfogadta.

Az országos nagygyűlés résztvevői ünnepélyes keretek között koszorút helyeztek Pécs sz. kir. város 2. házirendének hősi emlékművére és az ünnepségen képviselte magát a helyőrség tisztikara, a frontharcosok, míg az országos szövetség tagjai és a pécsi iparosok zászlóik alatt vonultak fel a kegyelet és hazafias ünnepélyre.

A fémjelzési törvény reformjához

A pénzügyminiszter ur a közelebbi hónapokban törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni, mely a fémjelzési szabályoknak reformjára vonatkozik. A reformot az teszi szükségessé, hogy a régi fémjelzési törvény életbelépése óta a fémkereskedelem nemzetközi szokványaiiban is nagyobb arányú változás következett be s a technikai haladás következtében a közönség számos károsodást szenvedett. A törvény tehát új irányokat követ kizárólag az üzleti biztonság érdekében. A kérdésről a

Wintermantel és Szombathy cég

a következőképpen nyilatkozik:

A reform irányelvei igen helyesek, de mindenesetre szükségesnek tartjuk Szövetségünknek következő irányú munkáját. A fémjelzési törvénynek alapmenete a külföldi piacokon meglévő finomsági fokokhoz igazodik, csak a 6 karátos aranyról tér el ettől. Ezen finomsági

aranyunk teljes törlését, sajnos nem sikerült elérni, s így szükséges lenne, hogy ennek a finomsága is a Németországban érvényben levő 333/1000 finomság legyen. A jelenleg tervezett alacsony fém tartalom a 14 karátos arany forgalmára nagyon káros hatással van, minek ellensúlyozására feltétlenül célszerű a terbebe a 6 karátos arany fém tartalmának ily arányú fel emelése.

Németországban a 14 karátos arany finomság alatt levő fém ötvözetet már megkülönböztetésül nem is aranyának, hanem csak *Neugoldnak* hívják, tehát nem aranyának.

Ha a fémipari és fémkereskedelmi szakmák ebben az irányban támogatást kapnak és a reform ennek a szempontnak figyelembevételével valósul meg, akkor jelentős lépés történt e szakmák érdekében, de egyben a forgalom érdekében is.

A szobafestő és rokonszakmák V. országos nagygyűlése Pécsen

A Magyar Szobafestő-, Mázoló-, Cég- és Címfestő, Aranyozó és Fényező mesterek Országos Szövetségének V. nagygyűlését tartották meg több száz résztvevő jelenlétében az e szakmák mesterei Pécsen. A nagygyűlést aug. 12-én fejezték be. A nagygyűlést Lovász Gyula országos elnök nyitotta meg. A Kereskedelemügyi Minisztert Donner Kornél műszaki tanácsos, Pécs sz. kir. város tanácsát Makay István, h. polgármester, dr. Vörös Mihály tanácsnok, dr. Sik Lajos főjegyző, dr. Csokonai Béla iparhatósági biztos, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát Bangha Ferenc titkár, a pécsi kamarát Ványs Ernő felsőházi tag, kamarai elnök és dr. Orbán István kamarai titkár, az Ipartestületek Országos Központját Márovits Andor, a pécsi ipartestületet Kovács Ferenc és Fáy József alelnökök képviselték.

A külföldi képviseltek részéről az osztrák szövetséget Anton Schmidt társelnök, a badeni ipartestület elnöke képviselte az útközben megtelegedett Franz Weiss szövetségi elnök helyett, Hans Pieglér badeni előjáró, Eduard Sageder, Salzburg, Hans Landshut, Mödling és Heinrich Weber, Baden jelenlek meg. Az ünnepélyes üdvözléseket Lovász Gyula elnök és Garai Nándor társelnök végezték. Ennek megtörténte után elnök ismertette azt a felirati javaslat-tervezetet, amelyet az országos közgyű és elfogadásra és tárgyalásra ajánlott a nagygyűlésnek. A felirati javaslat Bornemisza Géza iparügyi miniszterhez van intézve és felöleli mindazokat a szakmai és összipari kérdéseket, amelyek évtizedek

óta állandóan sürgetve vannak az ipari érdekeltségek által. Így a munkaterületek védelme: A kontrárkérés, — A 45. §-al kapcsolatban a munkaterületek elhatárolása, — Az árrömbölőknek és szennyversenyzőknek a kötelező irányárak bevezetésével való megfékezés, — A mestervizsgák kötelezővé tétele, — A közüzemi és házilagos munkák beszüntetése, — A közszállítókknál az érdekképviseletek kötelező meghallgatása stb. A gazdasági kérdések terén a hitelszövetkezeteknek az érdekképviseletek keretében való felállításra, a kézműiparosság részére a kölcsönkamatok csökkentése, az árukartellek árpolitikájának normális mederbe való szorítása, a védővámok csökkentése, az árubehozatal és devizák ki- és áttulalásának könnyítése. A közterhek és társadalombiztosítás terén az adó és szociális terhek csökkentését, valamint azok igazságos elosztását az adómentes léte minimumnak 600.— pengőben való megállapítását, a késedelmi kamatok elengedését, a történet fizetéseknek a tőketartozásra való fordítását, az OTI-járukkok 50%-ának a munkások részéről történő közvetlen befizetését. A szociális jóléti kérdésekkel kapcsolatban sürgeti a felirat az iparosadóságok rendezését, likvidációs alapon a tőketartozások részbeni törlesztését és a kamatok csökkentésével, az iparosság részére szolgáló betegségi és öregségi biztosításnak megoldását a magánbiztosító társaságok mellőzésével. Ezeket kívül felölel a memorandum egy sereg szakmai sérelemre vonatkozó előterjesztését.

A felirati javaslatához számosan

Hirdetmények a budapesti királyi Törvényszéktől.

Ke 39300/1/1935. A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Brichta Béla* be nem jegyzett cipő, harisnya és cipőkellék kereskedője budapesti (V., Lipót-körtút 26.) lakosra nézve a csődönkívül kényszerezési eljárást megindította. Vagyonfelügyelő dr. *Bernhard Miksa* budapesti (VI., Jókai-utca 16.) ügyvéd. Birósgai jogi megbízott dr. *Csanádi Pál* budapesti (VI., Eötvös-utca 35. szám) ügyvéd. A hitelezőknek követeléseiket 1935. évi szeptember hó 6. napjáig írásban be kell jeleníteni az Országos Hitelevédő Egylet központjánál (V. Alkotmány-utca 8.) és felhívja a kir. törvényszék a hitelezőket, hogy a netán létrejött magánegyeség elleni észrevételeiket az egyeségnek a Budapesti Közlönyben való közzétételét követő 15 nap alatt ugyanitt írásban jelentésk be. Az egyeségi eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja 1935. évi aug. hó 14. napja. Az egyeségi eljárás megindításának joghatálya 1935. évi augusztus hó 17. napján áll be.

Budapest, 1935. augusztus 17-én.

Dr. Mészáros s. k. kir. tv. bíró.

Hirdessen a Baross-Szövetség lapjában!

Háborút viselt Iparosok Munkavállaló Szövetkezete

radíroz, fest, mázol, tapétáz, takarít, üvegezz munkákat.

bádogos víz, villanyszerelést, lakatos, rúcsmunkát, kőműves, ács, asztalos, vas-

Szövetkezelünk minden ipari munkát vállal, u. m. cipőző, felát és cserépkalyha, tetőfedő, valamint

Budapest, VI., Toréz-körtút 47. — Telefon: 23-6-13, 11-8-77.

A rákospalotai fűszerkereskedő gyűlés

Mult vasárnap az északpesti környéki Baross-szervezet fűszer és csemegekereskedői Rákospalotán a városháza nagyertermében gyűlést tartottak, melyen a Központ részéről négytagú küldöttség jelent meg. A nagygyűlésen az északi szervezetnek mintegy 150 fűszerkereskedője vonult fel.

A nagygyűlésen Marschalek Imre elnök vezetésével a beható megtárgyalásra kerültek a vasárnapi munkaszünet, a szakma képzéséhez kötése, valamint az áruházi verseny kérdése. Többek között a közszállási nagygyűlésen hozott javaslatot fogadott el, melyben követeli az általános és kötelező vasárnapi munkaszünetnek bevezetését, a szakma képzéséhez kötésének kimondását és az áruházi élelmiszerkereskedésének sürgős lebontását. A felszólalók utaltak arra, hogy ebben a kérdésben esztendő őta többször hangzottak el magas ígéretek, de intézkedés egyáltalában nem történt. *A nagygyűlés mégis bizik abban, hogy a kormányzat, amely ismétlenül adta már tanulett annak, hogy a kisemberek bajával szemben megértést tud tanúsítani, végre ezt a kérdést is komolyan előveszi és nem késlekedik radikális módon rendet teremteni.*

A nagygyűlésen a budapesti Kereskedelmi és iparkamarát dr. Bányász Jenő képviselte, de megjelent ott az úpesti NEP fűszerkereskedő szervezetének képviselőit dr. Darvas János ügyész is. A nagygyűlés után társas összejövetel volt, amelynek folyamán egy nem szöveteségi tag félreértésre alkalmas magatartása miatt sajnálatos incidens történt, mit egyes napilapok hallatlan módon és minden ok nélkül felfújtak.

A Dombovári Vajtermelő Központ változott üzletpolitikája

Szótartottuk, hogy a Dombovári Vajtermelő Központ detailkereskedők kiszolgálása tekintetében nem járt el azonos mértékben úgy, mint a Köztisztviselők Szövetkezetével. A hozzáknak befutott sorozatos panaszok alapján a vállalatnál interveináltunk, mely teljes mértékben honorálta felszólamlásunkat és írásban közölte velünk, hogy a Köztisztviselők Szövetkezetével fennállott régebbi megállapodását hatálytalanította s új megegyezést létesített, melynek értelmében a Szövetkezet nem adhatja olcsóbban a vállalat vaját, mint a fűszerkereskedők. A vállalat maga is elismeri, hogy meggyőződött a felpanaszolt anomáliáról, de gondoskodott róla, hogy a jövőben ilyenek ne fordulhassanak elő.

A szabóipar nyolcórás munkaidőt és minimális béreket sürget

Az asztatosiparra Nagybudapest területére érvényesen megállapított minimális munkabérek rendszerének máris kedvező folytatása van, amennyiben az iparosok kezdik felismerni ennek a rendszabálynak versenylistitő jelentőségét.

E héten a fővárosi szabóipar-területét foglalkozott behatóan azzal a kérdéssel, hogy az asztatosipar mintájára ő is egy a nyolcórás munkaidő, mint pedig a minimális bérek meghatározását kívánja. Az álláspont a szabóiparban ebben az ügyben nem egységes, mert nagyon sokan konzervatív felfogást vallanak, azonban a szakma felső rétege tisztán látja, hogy a mai nehéz helyzetből ezen az uton sikerülne talán valamennyire kimenni.

Ismert tény az, hogy a főváros területén önálló iparosnak anyakönyvezett szabók közül sok száz tulajdonképpen csak iparigazolványt rendelkező munkás, aki a viszonyok mostohasága következtében nyult ehhez az eszközhöz s így, tevékenysége túlnyomórészt a tiszté ipar érdekeit romboló konkurrenciából áll. Ennek a jelentős rétegnek nagyarányú leclvadására lehetne számítani ebben az esetben, ha a nyolcórás

munkaidőnek s a tiszté bérek kötelező szabály útján való biztosításával ismét el lehetne jutni oda, hogy a jó iparosok alkalmazottai minőségben is találják meg számításukat. Ezzel az ipar-területi sorai ritkulnának ugyan, de az iparosok befolyása erőteljesebb lenne s végeredményben sok száz embernek jobb helyzetet biztosítana ez, mint amai övezetesvegetálás.

Az igazi mesterek utának arra is, hogy a főváros területén is lehet találkozni nemcsak munkabér uszorával, amit különösen a konfekció felcseszt ki, hanem a tanoncok munkajerejével való lelküimeretlen visszaéléssel. Az igazi szakképzett szabóiparosoknak nem személyi, hanem szakmai érdeke az, hogy a viszonyok konszolidálódjanak.

Jellemző, hogy a néhány hónappal ezelőtt megindult kollektív munkabérszerződési tárgyalások annak idején megfelleklették s így megegyezéses uton eredményhez nem lehet jutni. Ezért van szükség — hangsúlyozzák a mesterek — felső helyről jövő beavatkozásra. Beavatottak tudni vélik, hogy dacára az ellenzésnek, a fővárosi szabók kiharcolják mindkét követelésüket.

Az ipari termelőszövetkezetek újraépítése

Beavatott forrásból kapjuk a következő érdekes hozzászólást: Az IOKSz befejezett szánálása új helyzetet teremt a kézművesiparos szövetkezetek terén is. Egészségesse tették a fejet, most a végtakon, az alsó szövetkezeteken a sor, hogy azokat is rendbehozzák.

Nem lehet kétséges, hogy a kisiparosoknak egyéni és iparfejlesztési érdekei fűződnek hozzá, hogy a szövetkezeti gondolat a termelés terén megerősödjék. Ami a háború után történt, az a termelőszövetkezeteknek felülről való gyorsiramu fejlesztése volt, mellyel a gazdasági élet nem tudott lépést tartani. Ez a tempó túl gyors volt és így a szövetkezeti gondolat és a gyakorlati életben való térhódítása között az iparosoknak belenevelése egymástól eltávolodtak.

Ami eddig rossz volt, az nem azért nem sikerült, mert a szövetkezeti eszmében nincsen erő, hanem azért volt balkezes, mert nem vigyáztak eléggé a keresztvitelnél. A társulást, a szövetkezeti termelést, az egymásra utaltságnak ezt a kipéítését kezdjük meg alulról. Magának az iparosságnak kell rájónnie arra, hogy ez a gondolat akkor lehet hatalmas, ha kicsi csírból maga az iparosság fejleszti ki. Ma nincs kilátás arra, hogy az iparosság szövetkezetek alapítására felülről anyagi támogatást kaphasson, mert az állam kasszája üres. De változatlanul fennáll az a lehetőség, hogy a kisiparosok, amennyiben szö-

vetkezeti termelésre összeállnak, az állam részéről kapjanak erkölcsi alátámasztást.

Talán senkisémm érezte át ennyire a gondolatnak praktikus oldalát, mint éppen dr. Fabinyi Tihamér, aki kereskedelmi minisztersége alatt megalkotta az új Közzállítási Szabályzatot s ennek keretében gondoskodott arról, hogy a kisipari szövetkezetek bizonyos elsőbbség biztosításúak a vállalatba adandó munkák nagyon tág körénél.

Az új Közzállítási Szabályzat rendelkezései kapcsolataiban iparoskörökben állandóan hangoztatják, hogy ez a reform csak papíron maradt, mert a valóságban semmivel sem mennek a dolgok jobban, mint ezelőtt. Nem kétséges, hogy az új Közzállítási Szabályzat még nem tudott a gyakorlatban utat törni, még messze vannak az egyes hivatalok és intézmények attól, hogy ezeket az új gondolatokat — melyek azonban az iparosságnál nem ujak — átvegyék s azoknak szellemében intézkedjenek. Megfelelkezünk arról, hogy ennek a reformgondolatnak előretörése nem tud támaszkodni megfelelő szervekre, ezek volnának a kisipari termelőszövetkezetek. Amelyek fennállottak, túlnyomórészt összeomlottak s ma már csak üres keret képeznek.

Ezt a helyzetet az össziparosságnak fel kell ismernie s önmagából kiindulól meg kell teremtenie az új szövetkezeteket. Ezek az iparosok szövetkezetei legyenek. Ne is csalla-

kozzanak a központhoz mindaddig, míg be nem bizonyítják, hogy életképesek. Egy bizonyos várakozási időnek el kell múltania. Nem elég a cégbéjegyzés ténye, hanem a gyakorlati megfelelés a feltétel. Ha így az iparosság a maga keblében, a maga gazdálkodásában a maga veszélyére és egyben egyedül a maga hasznára kitapasztalta, hogy miként kell czzel a nagyon fontos eszközzel élni, akkor meg fog változni az a felfogás is, mely a sorozatos szövetkezeti összeomlások és károsodások után visszamaradt.

A Közzállítási Szabályzatban lefektetett elsőbbségi jogokat az iparosság csak úgy tudja érvényesíteni, ha a szövetkezei fegyvert ragadja meg. Ezért van az, hogy ez év eleje óta nagyon sok új szövetkezeti alakulatot jeveztek be. A spekuláció, mely mindig ott van az iparosok mögött s igyekszik tőlük a hasznot elvenni, máris felfogta azt a fordulatot s mindentéle Strohmannok utján szövetkezeteket alapít. Arra vigyázzunk, hogy az iparosszövetkezetek, tényleg az iparosokéi legyenek. Viszont ezektől semmiféle fórum vagy szerv ne tagadja meg azt, amit a Közzállítási Szabályzat megad és pedig elsődleges joggal ad meg mindenki mással szemben.

A kontár házivarrónók megrendszabályozása

Igen érdekes ítéletet hozott a napokban a Kihágási Tanács egy házivarrónó kontárkodásának ügyében. Az előzmény az, hogy egy vidéki városban iparigazolvány nélkül házivarrónói tevékenységet folytatott egyént iparkihágásért feljelentettek. Az elsőfokú iparhatóság felmentést hozott azon a címen, hogy a terheltnek felrótt tevékenység ipartörvény alá nem eső bémunka fogalma alá tartozik. Felebbezés folytán az illetékes alispán, mint másodfokú iparhatóság az elsőfokú ítéletet teljes egészében megváltoztatta, amennyiben megállapította ítéletében, hogy a házivarrónói ipartevékenység igenis az ipari novella végrehajtási utasításában foglalt jogszabályok alá esik s ennek folytán terheltet elmarasztalta. Alperes felebbezése folytán az ügy a Kihágási Tanács elé került, mely teljes egészében fenntartotta az alispán által hozott ítéletet s így ez jogerőssé vált.

Az ítélet a női szabóiparosok körében meglepedést keltett, mert hosszú esztendő őta állandóan panaszolták azt a romboló versenyt, melyet a házivarrónók az iparosoknak okoznak. Erre az ítéletre érdemes felfigyelni s ennek alapján most már nincs akadály a annak, hogy a házivarrónói fronton a tisztogatás erőteljesen induljon meg. Természetesen a kezdeményezés ezen a téren az illetékes ipartestületet illeti, melytől a fővárosban a női szabóiparosok most erőlyes lépéseket várnak.

A Teleki-téri élelmiszerpiac rendezetlen viszonyai

A Teleki-téri élelmiszerpiac mintegy 280 kereskedőt és árust ölel fel. Ez egyike azoknak a fővárosi piacoknak, mely a város háztartása szempontjából is igen jelentős, hiszen kerekén 160.000 pengő évi bevételt szolgáltat.

Ezért a szép összegért a tulajdonosoknak a fővárosnak lehetne számos olyan sürgős és szükséges befektetést eszközölnie, amelyekre például minden háziur vigyázna, ha bérlőjét megtartani akarja. Valahogy csodálatos módon a Teleki-téri piacigen nagyfokú mellőzésben részesül az illetékesek részéről. — *Például az egész piacnak nincsen egyetlen illemhelye sem s ez a népes tömeg emberi szükségleteinek céljaira a szomszédos házakat vagy kocsmákat kénytelen felkeresni. Az érdekelt kereskedők már több ízben kértek megfelelő intézkedéseket, de ezek nem jönnek. Felhívjuk tehát a város vezetőségének bölcs figyelmét, hogy ezeket az állapotokat kísérje figyelemmel.*

Nincs például az egész piacon egyetlen szemétygyűjtő láda sem s így igen sűrűn fordul elő, hogy a piac meglehetősen piszkos a sok hulladéktól. Ez a helyzet például számos birságoláshoz forrása, mert ha éjnek idején bárki rossz indulatból egyik vagy másik árusító bódé előtt felhalmozza a hulladékot reggel a kellemetlenségek egész sorozata keletkezik. *Nincs egy homokos láda, melyben télen a síkos és fagyos bódéközők felhíntására megfelelő anyagot lehetne találni. Panaszoznak a kereskedők azt, hogy nyáron a főváros a bódéközőket sohasem mosatja le vízzel.*

Mindezeket azért említjük, hogy a főváros illetékes tényezői kezdve a tisztí főorvosi hivataltól alaposan vegyék szemügyre a Teleki-téri piacot, itt bizonyosan nagyon sok és sürgős rendezni való van, ami nem kerül olyan nagy áldozatba. *Különb is a főváros épen most folytat egy egészen költséges és nagyszabású hasonló munkát a Ferenciek-terén és a Károly Király-úton, ahol erre nem volt okvetlen és multhatatlan szükség. Itt idegenforgalmi szempontokat soroltak fel annak bizonyítására, hogy egy viszonylag nagyon jelentős anyagi áldozatot hozzon a főváros. Sorrendi hibát kell látnunk az ügyben, mert ha a Belváros területén nagyon luxuriózus kivitelű munkákat csinálnak, akkor a külső városnegyedekre is kell tudni gondolni, ha pedig ez utóbbira nem futja, akkor a Belvárosi munkálatokat nem lehet még megindítani.*

Boros Károly

uri és női cipész

Régi po ta ucca 7.

Alapítva: 1919-ben.

Mérték után elsőrangú kivitelben készítek érzékeny lábakra is luxuscipőket. (Baross-lagoknak 10% eng.)

Fűszer- és gyarmatárúk budapesti-detail-irányarai 1935. aug. 29-én:

I. Kávék:

	per kg.		
Nyers Maragogy	10.—14.—		
" Gustamala	9.—10.—		
" Mocca	8.50.—10.—		
" Costarica	8.80.—10.—		
" Santos	7.80.—8.60		
" Rio...	6.60—7.20		
Pörkölt kávék	8.—16.—		

II. Rizsek:

	per kg.		
Carolin	1.10—1.20		
Patna	—92—1.—		
Glacce	—88.—96		
Japán	—80.—88		
Moulmain	—88.—96		
Rangoon	—80.—84		
Burmah	—78.—82		

III. Teák:

	per kg.		
Darjeeling	24.—36—		
Császárkeverék	24.—28.—		
Ceylon Orange Pecco	20.—24.—		
Mandarin	16.—20.—		
Jáva orange	14.—18.—		
Souchong	12.—16.—		

IV. Délgyümölcsök:

	per kg.		
Arachid...	1.28 — 1.40		
Füge, zsákos	—88 — 1.—		
Füge, koszos	1.08 — 1.20		
Jánoskenyér	—80 — 1.—		
Mandula...	4.—6.—		
Mazsola	2.80 — 3.60		
Mogyoróbel	3.80 — 4.20		
Narancs...	1.80 — 2.60		
Citrom	per drb —12 —16		
Szilva, aszalt, zsákos kg	1.30 — 1.50		
" " " " " " " " " " "	1.50 — 1.80		

V. Fűszerek:

	per kg.		
Anizsmag	4.—5.—		
Babérlevél	2.—3.—		
Bors fekete, 1/1 szab.	7.50 — 8.—		
" " " " " " " " " " "	8.—9.—		
" fehé. egész	8.—10.—		
" " " " " " " " " " "	10.—12.—		
Csillagánizs	20.—24.—		
Fenyőmag	1.40 — 2.—		
Fahéj, egész	13.—14.—		
" " " " " " " " " " "	15 —16.—		
Gyömbér	9.—10.—		
Köménymag	4.—5.—		
Majoranna	5.—6.—		
Paprika édes, nemes	4.—5.—		
Szefűbors	7.—8.—		
Szefűszeg	24.—26.—		
Vanília	per szál —20 —60		

VI. Liszt- és terményárúk:

	per kg.		
Buzadara	—40 —44		
Liszt 0gg.	—36 —38		
" 2-es	—34 —36		
" 4-es	—32 —34		
Árpakása 10-es	—32 —36		
" 3—5-ös	—48 —52		
" " " " " " " " " " "	—72 —88		
Bab, fehér	—44 —48		
Bab, tarka	—48 —52		
Borsó, egész	—64 —76		
" feles	—64 —74		
Lencse	—64 —96		
Dió, héjas	1.40 —1.80		
Dióbél	4.80 —5.20		
Mák	—96 —110		

VII. Pótkávék:

Frank 1/2 kg-os doboz per doboz	—88 —92
Frank 1/4 kg-os doboz per doboz	—44 —49

Frank 1/6 kg-os doboz per doboz	—32 —35
Frank 1/4 kg-os csomag per csomag	—34 —40—
Frank 1/6 kg-os csomag per csomag	—26 —28
Frank 1/10 kg-os csom. per	—16 —18
Frank 1/15 kg-os csom. per	—11 —13
Malátakávé	1.16—1.20
Imperiál fügekávé	1.64—1.72
Makk kávé	—2.—
Enriko kávé	—2.—

VIII. Cukor:

	per kg		
Kristály	1.28—1.32		
Kocka és por	1.34—1.38		
Süvegcs	1.36—1.40		

IX. Konzervek:

	per kg		
Szilva	1.40—1.48		
Vegyes	1.60—1.72		
Barackiz	2.80—3.60		
Paradicsom, sűr. dobozos	—40 —44		
1/3 kg-os doboz, p. doboz	—64 —68		
1/2 " " " " " " " " " " "	1.—1.10		
2 " " " " " " " " " " "	1.60—1.72		
5 " " " " " " " " " " "	3.80—4.—		

X. Kakaó, csokoládé:

	per kg		
Kakaó, belföldi	—3.60 4.—		
" hollandi	4.80 —6.—		
Csokoládé, ét	2.40 —5.—		
" főző	2.40 —4.—		
" por	2.80—3.60		

XI. Száritott tészta és sütemények:

	per kg		
Tarhonyu tojásos	—76—1.06		
Csótészta " szab.	—80—1.16		
" csom.	—88—1.20		
Levestészta tojásos szab.	—76—1.16		
" csom.	—88—1.60		
Konzum keksz	1.30—1.66		
Méz	1.80—2.—		
Finom	2.40—6.—		
Töltött	3.20—5.—		
Dessert teasütemény	4.—8.—		
Piskóta, 1/8-os dob. p. dob.	—80—96		
" " " " " " " " " " "	—75-ös " " " " " " " " " " "	2.40—2.60	

XII. Vegyesek:

Ecet 10 hydrátos per liter	—56—64
" " " " " " " " " " "	—36—38
Élesztő " " " " " " " " " " "	2.50 —3.—
Étolaj, belföldi	1.60 —2.40
" oliva	3.60 —4.80
Teavaj	3.—3.60
Trappista sajt	2.—2.40
Emmentáli sajt	2.80 —3.60
Juhturó	2.—2.40
Mustár	1.60 —2.80
Só, örölt zacskóval	—40
" csom. kristály	—56—60

Minden kötelezettség nélkül.

Magyarország aranykoszorús mestere, több aranyérem tulajdonosa

Szlezák László
harangöntőde, harangfelszerelés és haranglángyár

BUDAPEST, VI. FRANGEPÁN-U. 77 és PETNEHÁZY-U. 78 egyesített telken.

Gyár bejárata: VI. PETNEHÁZY-UTCA 78. alatt.
Telefon 91—3—53.

CSERNÁK
reklám és cégtáblafestő vállalat, világító reklámok, lakónévjegyzék táblák.

Budapest, VIII., Rókk Szilárd-u. 27.
Telefon: 38—5—28.

HIREK

Ottenreiter Károly halála.

A magyar iparosvilágnak nagy gyászja van: mult szombaton helyeztük örök nyugalomra Ottenreiter Károly keztüiparost, mestert a maga szakmájában. Iparos életét kartársai érdekléssel szolgálatában töltötte el, mindenkinek, aki hozzá fordult, teljes szívvel igyekezett segítségére lenni. A temetésen az ipar-terület bucsuzott tőle, de ott volt a Baross Szövetség keztüiparosainak összessége is. Fiedler Ferenc elnök megható beszédben bucsuzott a budapesti keztüisök nesztorától. A céget két szakkitanulót fia vezetni tovább, akik szorgalmukkal és lelkiismeretes munkájukkal már eddig is teljes mértékben méltó utódoknak bizonyultak arra a bizalomra, melyet Ottenreiter Károly minden oldalról élvezett. A Baross Szövetség kegyelettel őrizi meg emlékét.

Matlaszkovszky Andor meghalt.

A Baross Szövetség alapító tagjainak egyik oszlopa, a Schwanenfelder & Staffenberger cég főnöke 47 éves korában hosszas betegség után meghalt. Távozását nemcsak Szövetségünk fájjalja, hanem az egész magyar kereskedelem. Ravatalára kartársain kívül a Kammermayer Károly ucca és közvetlen környékének összes kereskedői kivétel nélkül koszort helyeztek el, mely tény minden szöbben fejezi ki azt az általános rokonszenvet, mely Matlaszkovszky Andort övezte. A kereskedői szolidaritásnak ez a szép megnyilvánulása bizonyosan hasznos eredményeket fog érlelni abban a tekintetben is, hogy az emberbaráti segítő-kező üzleti vonatkozásban az apró gyermekeivel itt maradt s fájdalomtól sújtott özvegyet felkarolja. A Baross Szövetség példás kereskedőt tisztelt Matlaszkovszkyban s emlékét kegyelettel fogja megőrizni.

Rádióelőadás a vevőről.

Orel Géza dr., főigazgató szeptember 3-án kedden d. u. 6 órai kezdettel előadást tart a rádióban arról, hogy hány féle típusú vevővel van a kereskedőnek dolga. Orel Géza itt is bizonyítani akarja, hogy iskolázott és szakképzett emberekre van szükség a kereskedői pályán is.

Köpesdy Elemér autóbalesete.

A napilapok részletesen emlékeztek meg arról, hogy Köpesdy Elemér, Szövetségünk közszeretben álló alelnöke egy hajszál híján végzetessé váló autószerencsétlenségtől szerencsésen megmenekült. Alelnökünk kocsját maga vezette és Balatonszárszónál a berobogó triestyi gyorsvonat a kocsi összes utasait csaknem halálra gázolta. A társaságot a kritikus pillanatban a hidegvér mentette meg, amellyel szinte tizedmásodpercek alatt a kocsi kiugrott, mely a mozdony martalékává vált. Ebből az alkalomból számosan ösztönözött resekivánnalukkal kerestek fel Köpesdy Elemért.

Az Őszi Lakberendezési Vásár kézműiparunk gazdasági tüntetése

E hó 30-ikán nyílik meg az Őszi Lakberendezési Vásár, mely szinte teljes átszervezettséggel lép a nagyközönség felé. A hosszu vásáridő helyett most csak kerekén 10 napig lesz nyitva s ezzel süríti a közönség részéről jövő keresletet. A Vásárt ünnepélyes keretek között **Bornemisza Géza** ipari-miniszter nyitja meg. Szövetségünket az ünnepélyes megnyitáson **Tábori Gábor** alelnök és **Orel Géza** dr., a propaganda osztály elnöke képviselik. A kiállítók között számos szövetségi tag szerepel, akik egyöntetűen biznak benne, hogy ez az őszi kiállítás anyagi eredmény tekintetében teljes mértékben be fogja váltani a hozzáfűzött várakozásokat.

Baross tag Baross tagot támogat!

Közszállítások.

Esetleges felvilágosítások titkárságunknál a hivatalos órák alatt.

Hirdetés tárgya	Hirdető	Határnap	Ért. naponként
Tüzelőanyag	Polgármester, Kispeszt	-	4 33
Fehérnemű mosatás	Orsz. Társ. bizt. Intézet, Bpest	-	5 32
Hidepites	Alispán, Esztergomi	-	5 33
Járdapites	Előjáróság, Zlitz	-	5 34
Laboratóriumi cikkek jav.	Orsz. Társ. bizt. Intézet, Bpest	-	5 34
Járdapites	Előjáróság, Sarkad	-	6 32
Ócskavasaladás	Mav. igazgatóság, Budapest	-	6 34
Tüzelőanyag	Előjáróság, Dunapentele	-	6 34
Szén	Keresk. és közleked. min. Bpest	-	7 33
Izzólámpák	Orsz. Társ. bizt. Int., Budapest	-	7 33
Tüzelőanyag	Alispán, Makó	-	7 34

Hirdetőink kirakata:

Könyvek, Színházjegyek

Pfeifer Ferdinánd (Zsidó Testvérek)
nemzeti könyvkereskedésben
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 5.
(A Nemzeti Kaszinó palotájában)

Teherautomatok, autobuszok, utcaszprögöpek, tüzelő-, locsoló-autók, Teudloff — Dittrich-féle armaturák, szivattyúk, tüzelőtársági és közegészségügyi szerek, köztisztasági eszközök.

Niváló egyéb gyártmányok:
Ipari szetbmotorok, lokomobilok, mezőgazdasági gépek, traktorok, vízhorod- és öntözőkocsik. **Kütön-féle hengerek, acél- és vasöntvények, öntött vascsövek és karikás kályhák. Jobbágy-féle folytonos kályhák felülmúlhatatlanok!** Tartékalkatrészek mezőgazdasági gépekhez és automobillhoz.

Magyar kir. áll. vas- acél- és gépgyárak
Bpest, X. Kőbányai-ut 21.
Telefon: 46-0-29.

DÁN ADRIÁN
festők, lak- és üzletintézk. cikkek, áraképzés
Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 39.
Telefon: 31-2-58
Baross tag.

Képkarok
HOFFMANN FERENC női
BUDAPEST,
IV. Károly-kt 28 IV. Gerleczu: 5

LINGEL
BUTOR BUDAPEST,
RÓZSAU. 4.

Alapítva 1910.
ACZÉLEDE
precíziós műszerész-mester
Gépjavitó és szerelő műhelye
Találmányok tervezése és kidolgozása. Fémmunkálatok készítése és javítása a legutányosabb áron.
VII., Akácfa ucca 51.

MÖSSMER
vászon, fehérnemű, kelengye
N., Váci-u. 1-3. (Tűrr István-u. sarok.)
Baross-tagoknak 5% engedmény

ÁRVERÉS-üzletberendezés,
gyorsmérlegek, jégszekrények, sörpultok,
műmárványlapok, székek, irodabutorok,
borbélyberendezés és egyes butorok.
VESZ, ELAD, CSERÉL
MERKUR, Mátyás-tér 15

PERSIL-HENKÓ-ATA
mosó és tisztítószert ajánljon minden vevőjének

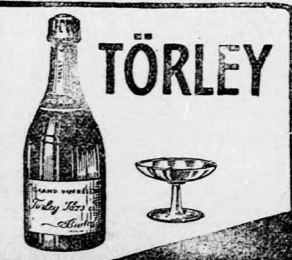
MELLINGER-féle „CASINO“: pörkölt kávé a legjobb.

Bab, borsó, lencse, mák
legolcsóbb árban
Radó Pál VIII., Rökk Szilárd ucca 21. Telefon: 34-0-59

A MAGYAR IPAR DIADALA
GTB
KAPHATÓ HARISNYA
MINDEN JÓ ÜZLETBEN

KLEIN ALADÁR bel és külföldi
ásványvizek nagykereskedése
VI., SZONDY UCCA 94. Telefon 13-9-52.

CSÖVEK FÜRDŐKÁDÁK MOSDÓK
Vizezetéki szerelvények, horganylemez, horganyzott vaslemez. Mannesmanncső és Vaskereskedelmi r.-t.
Budapest, VI., Király ucca 82.

Árúdjesszen a Baross-Szövetség lapjában!

Naponta
FRISS TOJÁST
házhöz szállít
Grandits Ferencné
Központi csarnok Telefon: 85-0-68.

Felelős szerkesztő: **Tábori Gábor**
Kiadótulajdonos: **Baross-Szövetség** Ke-
reskedő, Iparos és Rokonszakmák
Országos Egyesülete.
Felelős kiadó: **dr. Domokos László**

Hercog Esterházy husárugyár
Ajánlja: **Kapuvár, Sopron vm.**
Kitünő minőségű sonkát, finom felvágottait, húskonzerveit és **YESTOR** ételízesítőit.

Brunhuber udvari és kamari fényképész
VIII., Baross-utca 61. Tel. 34-1-78.
Művészeti elsőrangú fényképek, levelezőlapok, aquarell, olajfestmények.
Jutányos árak.
Baross tagok és azok családtagjainak **10% kedvezmény.**

TRIAS
vegyipari vállalat
Bpest, Rákóczi-ut 51. IV.
Ajánlja: Elsőrendű kozmetikai. Eau de Cologne, parfüm, puder, ruzs és egyéb illatszerek készítményeit.
OLAJOK kivonatok.
Kívánatra díjmentes mintacsomaggal szolgálunk.

Ezer áldást jelent
az egészségre az Imperial fügekávé élvezete, mert szavatolt tiszta fügeből lesz előállítva. Tápereje felülmúlhatatlan

Dikk Fidél és Társa, Budapest.
IX., Soroksári-ut 102. Telefon: 37-5-47.
Minden fűszerkereskedésben kapható.

Árúdjesszen a Baross-Szövetség lapjában!